

Afdoend onderzoek

De Velst III te Heemskerk

4 mei 2022

03 05 2021

Samenvatting

Voor de planlocatie De Velst III te Heemskerk worden ontwikkelingen voorbereid. Voor de ruimtelijke plannen is door bureau Els en Linde in het voorjaar en najaar 2021 een afdoend onderzoek naar de vleermuizen en gierzwaluw uitgevoerd.

Uit de resultaten van het afdoend onderzoek is gebleken dat er zeven (kraam)verblijfplaatsen zijn aangetroffen van gewone dwergvleermuis. Er zijn geen verblijven van gierzwaluwen aangetroffen.

Om verstoring te voorkomen dienen de werkzaamheden buiten om de broedperiode – maart tot en met juli – te starten. Geadviseerd wordt te werken met een ecologisch werkprotocol.

Voor de ruimtelijke plannen is een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. In verband met de aanwezigheid van zeven verblijven van gewone dwergvleermuis, moeten er minimaal 28 alternatieve verblijfplaatsen worden aangeboden.

Inhoud

- 2 – Inleiding
- 3 – Beschrijving gebied
- 4 – Beschrijving werkwijze
- 7 – Waarnemingen
- 10 – Analyse
- 11 – Maatregelen
- 13 – Advies & bronnen

Colofon

Opdrachtgever	Gemeente Heemskerk
Projectnummer	21.203
Datum	27 december 2021
Auteur	M.J. Josemans
Gecontroleerd	P.J.H. van der Linden
Status	concept

Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail vanderlinden@elsenlinde.nl

Inleiding

Voor de planlocatie De Velst III te Heemskerk worden ontwikkelingen voorbereid. De stedenbouwkundige kaders zijn nog niet vastgesteld, deze worden in de loop van het jaar opgesteld. Vooruitlopend hierop is onderzocht of er beschermde soorten voorkomen waarmee rekening moet worden gehouden.

Voor de ruimtelijke plannen is een quick scan door Els & Linde b.v. uitgevoerd op 3 mei 2021 binnen de planlocatie. Op basis van deze bevindingen is een afdoend onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen en gierzwaluw. In de voorliggende notitie worden de resultaten van het afdoend onderzoek naar het soortgericht onderzoek gepresenteerd. Waarnemingen van andere - minder strikt - beschermde soorten zijn voor zover relevant eveneens genoteerd. Het onderzoek is gestart in het voorjaar en het najaar van 2021. De inventarisaties zijn conform het vleermuisprotocol, de kennisdocumenten en andere handleidingen voor goede inventarisaties uitgevoerd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de werkzaamheden, die nodig zijn om te komen tot de gewenste werkzaamheden. Daarbij is naast de planlocatie sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving.

Ligging van het plangebied.

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

Ligging van de Natura 2000-gebieden ten opzichte van de planlocatie.

Ligging van het Natuurnetwerk Nederland ten opzichte van de planlocatie.

Op de planlocatie staan enkele flats, een school en enkele mobiele woningen. Tussen de flats zijn plantsoenen aanwezig die deels uit kruidenrijke gazons en deels uit bosstroken bestaan. In de bosstroken staan veel populieren en sierbomen. Plaatselijk is er opslag van esdoorns aanwezig. Ten zuidoosten van het plangebied – bij Heliomare is recent nieuwbouw ontwikkeld. Naast Heliomare worden op korte termijn 24 woningen gebouwd. De nieuwbouw valt buiten het nu onderzochte gebied. Ten zuidwesten en noordwesten liggen – aan de overzijde van de weg – vrij brede watergangen. Tot slot grenst het plangebied in de noordoosten aan een woonwijk.

De Natura 2000-gebieden liggen op vrij grote afstand. Op 2,4 kilometer afstand ten noordwesten van de planlocatie ligt het Natura 2000-gebied Noord-Hollands Duinreservaat. Dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt op 1 kilometer afstand.

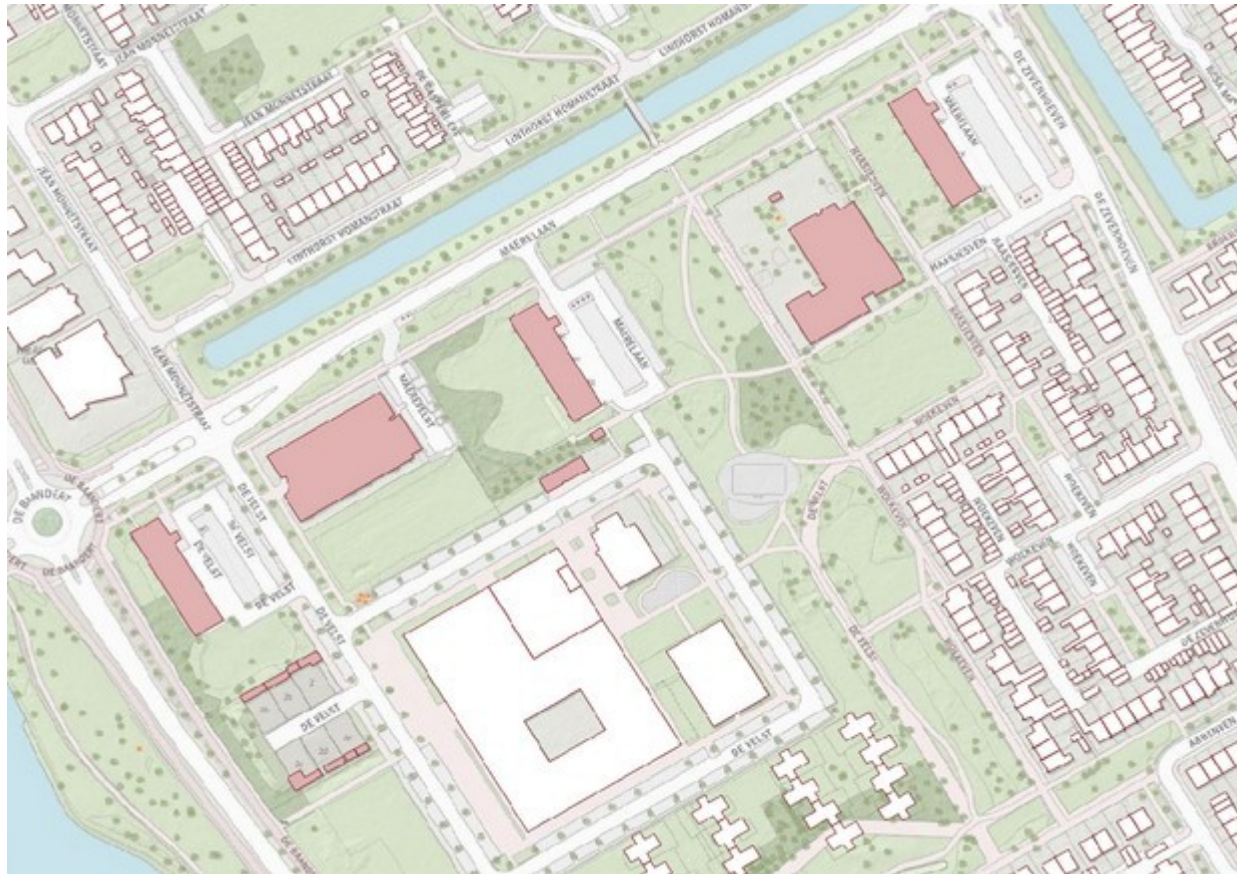
Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats en planten en dieren. Deze Natura 2000-gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor functie waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt, is een berekening noodzakelijk van de effecten.

Natuurnetwerk Nederland

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk van Nederland. Het Natuurnetwerk Nederland wordt via de ruimtelijke verordening beschermd.

H03 Werkwijze: technieken, veldbezoeken & omstandigheden in het veld

Panden onderdeel van de planlocatie.

Voor de afdoende inventarisatie van beschermde soorten, is het van belang dat deze worden uitgevoerd volgens enkele regels. Het gaat om voldoende inspanning met geschikte technieken, in het optimale seizoen en door gekwalificeerd personeel. De gebruikte methoden en technieken worden aangepast op de situatie en op de te verwachten soorten. Hierbij wordt een afweging gemaakt welke methoden en technieken het meest geschikt c.q. efficiënt zijn. Voor verschillende soorten zijn protocollen verschenen of kan worden teruggevallen op wetenschappelijke literatuur, gericht op het inventariseren van soorten. Daarnaast zijn er voor een beperkte lijst soorten, zogenoemde kennisdocumenten verschenen. Voor het inventariseren van beschermde soorten gebruikt Els & Linde de verschillende genoemde bronnen, aangevuld met terrein- en soortkennis van de ecoloog. Belangrijk onderdeel van een afdoend onderzoek is dat de gebruikte techniek op een juiste manier wordt vastgelegd, zodat het onderzoek is te reproduceren.

Technieken onderzoek vleermuizen

Voor het onderzoek naar vleermuizen wordt de meest recente versie van het vleermuisprotocol gehanteerd. Het vleermuisprotocol geeft een grote mate van juridische zekerheid dat voldaan is aan een wettelijke en maatschappelijk verantwoorde inspanning. Het vleermuisprotocol is gebaseerd op de meest recente wetenschappelijke inzichten en voldoet aan de eisen die het bevoegd gezag stelt aan een gedegen onderzoek. Naast het vleermuisprotocol worden voor het onderzoek naar vleermuizen, tevens de kennisdocumenten van de BIJ12 gevolgd. De kennisdocumenten van de geven een overzicht van maatregelen die genomen kunnen worden om negatieve effecten op soorten te verminderen of te voorkomen. Daarnaast beschrijven de kennisdocumenten de ecologische aspecten en de wijze waarop de afwezigheid van soorten afdoende kan worden aangetoond. Aanvullend op het vleermuisprotocol en de kennisdocumenten, worden verschillende bronnen geraadpleegd om de biogeografie van soorten vast te stellen.

Voor de geluidswaarnemingen tijdens de inventarisaties van vleermuizen, wordt gebruik gemaakt van een Pettersson D240x batdetector. In combinatie met de batdetector wordt voor geluidopnames een Edirol opname-apparaat gebruikt. Waar nodig worden de opgenomen geluiden achteraf geanalyseerd (Batsound, Raven). De geluidswaarnemingen worden tijdens de inventarisaties gecombineerd met zichtwaarnemingen van de onderzoeker. Indien noodzakelijk worden luistersets op doeltreffende punten geïnstalleerd, als aanvulling op het onderzoek. Voorafgaande aan de inventarisaties van vleermuizen, worden de omstandigheden binnen de planlocatie vastgelegd met een fotocamera. Na afronding van de inventarisaties worden de beeldmaterialen en de sporen vondsten geanalyseerd.

Opmerking

Tijdens de inventarisatie wordt gelet op alle soorten die in potentie in woongebouwen kunnen voorkomen. In het voorjaar zijn dat naast de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus pygmaeus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), meervleermuis (*Myotis dasycneme*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) en Brandt's vleermuis (*Myotis brandti*). De wa-

datum		31-05-21	05-07-21	21-06-21	25-08-21	06-09-21
waarnemer(s)		3	3	3	2	2
soortgroep		veermuizen gierzwalw	veermuizen gierzwalw	gierzwalw	veermuizen	veermuizen
starttijd	uur	19:50	20:00	19:50	00:00	23:45
eindtijd	uur	23:00	05:30	22:15	02:10	02:05
zonsondergang	uur	21:50	22:02	22:04	20:43	20:15
start temperatuur	°C	24,0	20,0	16,0	17,0	16,0
eind temperatuur	°C	20,0	18,0	13,0	14,0	15,0
windsnelheid	bfr	1	1	2	2	1
neerslag	mm	0	0	0	0	0

Omstandigheden tijdens de inventarisaties

tervleermuis wordt zelden in woningen aangetroffen. Uiteraard is de onderzoeker wel alert op afwijkende soorten en afwijkend gedrag. In de nazomer en het najaar is gezocht naar de verschillend dwergvleermuizen en de laatvlieger. De andere soorten zijn niet in woningen te verwachten en zijn naar de winterkwartieren vertrokken (bunkers, ijskelders e.d.).

Technieken onderzoek gierzwaluwen

Tijdens de inventarisatie van de gierzwaluw wordt gezocht naar invliegende vogels, nestgeluiden of andere sporen van nesten. Een groep vogels die boven een gebouw of wijk cirkelt, is een goede aanwijzing voor de aanwezigheid van een nest in die omgeving. De inventarisatie van de gierzwaluw wordt tegen zonsondergang uitgevoerd. De weersomstandigheden kunnen van invloed zijn op de resultaten, van belang is dat bij gunstige omstandigheden wordt gezocht naar de gierzwaluw.

Veldbezoeken & omstandigheden in het veld

De onderzoeken naar vleermuizen bestaan uit verschillende inventarisaties en worden uitgevoerd in het optimale seizoen. Vleermuizen beschikken over een netwerk aan vaste verblijfplaatsen en verplaatsen zich binnen dit netwerk regelmatig. De belangrijkste vaste verblijfplaatsen die in theorie binnen het plangebied aanwezig zijn; winterverblijfplaatsen, kraam c.q. zomerverblijfplaatsen, vliegroutes en paarterritoria. In voorkomende gevallen kunnen – voor de soort essentiële – jachtgebieden eveneens als een vaste verblijfplaats gelden. De vaste vliegroutes zijn als twee afzonderlijke typen te verdelen; enerzijds de routes die hoog frequent gebruikt worden en anderzijds de vliegroutes naar de winterverblijven. Het onderzoek naar de vliegroutes tussen kolonieplek en jachtgebied, worden gelijktijdig met de inventarisaties van de kolonies uitgevoerd.

Voor het zoeken naar kraamkolonies van vleermuizen is de periode van 15 mei tot en met 15 juli de optimale onderzoekstijd. Voor de (kraam)kolonies is het noodzakelijk om minimaal twee inventarisaties uit te voeren, met een tussentijd van 30 dagen. Per inventarisatie dient minimaal twee uur onderzoek te worden gedaan. Tijdens de inventarisaties wordt gezocht rond zonsondergang naar uitvliegende en jagende vleermuizen en minimaal eenmaal rond zonsopkomst naar zwermende vleermuizen.

Na het uiteenvallen van de kraamkolonie medio juli vliegen de dieren naar de winterverblijven. Vanaf begin augustus zijn de meeste dieren bij de winterverblijven aanwezig. Een goede indicatie voor een winterverblijf is het zoeken naar zwermende dieren rond middernacht in augustus.

De verschillende soorten bezetten in de nazomer een paarterritorium. Deze kunnen onderzocht worden in de periode van 15 augustus tot 1 oktober. Voor de paarkolonies is het noodzakelijk om minimaal twee inventarisaties uit te voeren, met een tussentijd van 20 dagen. Per inventarisatie dient minimaal twee uur onderzoek te worden gedaan. Tijdens de inventarisaties wordt gezocht naar paarterritoria van vleermuizen. De inventarisaties naar vleermuizen starten allemaal ruim voor zonsondergang en eindigen op het mo-

ment dat de aanwezigheid van alle potentieel voorkomende soorten en functies zijn vastgesteld.

Voor de gierzwaluw is een inventarisatie in drie ronden in de periode mei tot en met half juli voldoende, om inzicht te krijgen in het voorkomen van broedende vogels binnen het plangebied. De inventarisaties van de gierzwaluw starten ruim voor zonsondergang en eindigen op het moment dat de aanwezigheid van alle potentieel voorkomende soorten en functies zijn vastgesteld.

Tijdens de inventarisaties waren de weersomstandigheden voldoende voor een betrouwbaar resultaat. Wat geschikte weersomstandigheden zijn, is beschreven in de soortenstandaard en de verschillende onderzoeksprotocollen.

H04 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Waarnemingen inventarisaties vleermuis op 31 mei 2021. Blauwe selectie met rode sterren geeft verblijfplaatsen aan van gewone dwergvleermuis.

Tijdens de inventarisaties waren de weersomstandigheden voldoende voor een betrouwbaar resultaat. Wat geschikte weersomstandigheden zijn is beschreven in de kennisdocument en de verschillende onderzoeksprotocollen. Voor de planlocatie is eerder een oriënterend onderzoek uitgevoerd. In het oriënterend onderzoek is als mogelijk gesteld dat binnen de bebouwing op het terrein vleermuizen en gierzwaluwen kunnen voorkomen. Hierna is een aanvullend onderzoek uitgevoerd in 2021 om aan te tonen of deze soorten er daadwerkelijk aanwezig zijn.

Bronnenonderzoek

Voor het onderzoek naar potentieel aanwezige beschermde soorten zijn de beschikbare regionale en landelijke verspreidingsatlassen en enkele digitale bronnen geraadpleegd. Er zijn waarnemingen bekend van de gewone dwergvleermuis langs de Baandert op enige afstand van het plangebied. Er zijn geen huismussen of gierzwaluwen voor de omgeving gemeld. Onduidelijk is of er sprake is van een waarnemerseffect..

Inventarisatie gierzwaluw

Op 31 mei 2021, 21 juni 2021 en 5 juli 2021 zijn inventarisaties uitgevoerd naar het voorkomen van gierzwaluw. Tijdens de inventarisatie is gekeken naar geschikt verblijfplaatsen voor de gierzwaluw en zijn de gebouwen geïnspecteerd op een invliegende gierzwaluw en andere nestgedrag. Aanvullend is gelet op boven de woonwijk vliegende dieren, die de potentiële aanwezigheid van een nestplaats verraden.

Laagvliegende gierzwaluwen wijzen op de aanwezigheid van een nestplek in de directe omgeving. Hoogvliegende gierzwaluwen zijn jagende dieren die op grote afstand van de waarneming kunnen broeden.

Waarnemingen gierzwaluw – 31 mei 2021

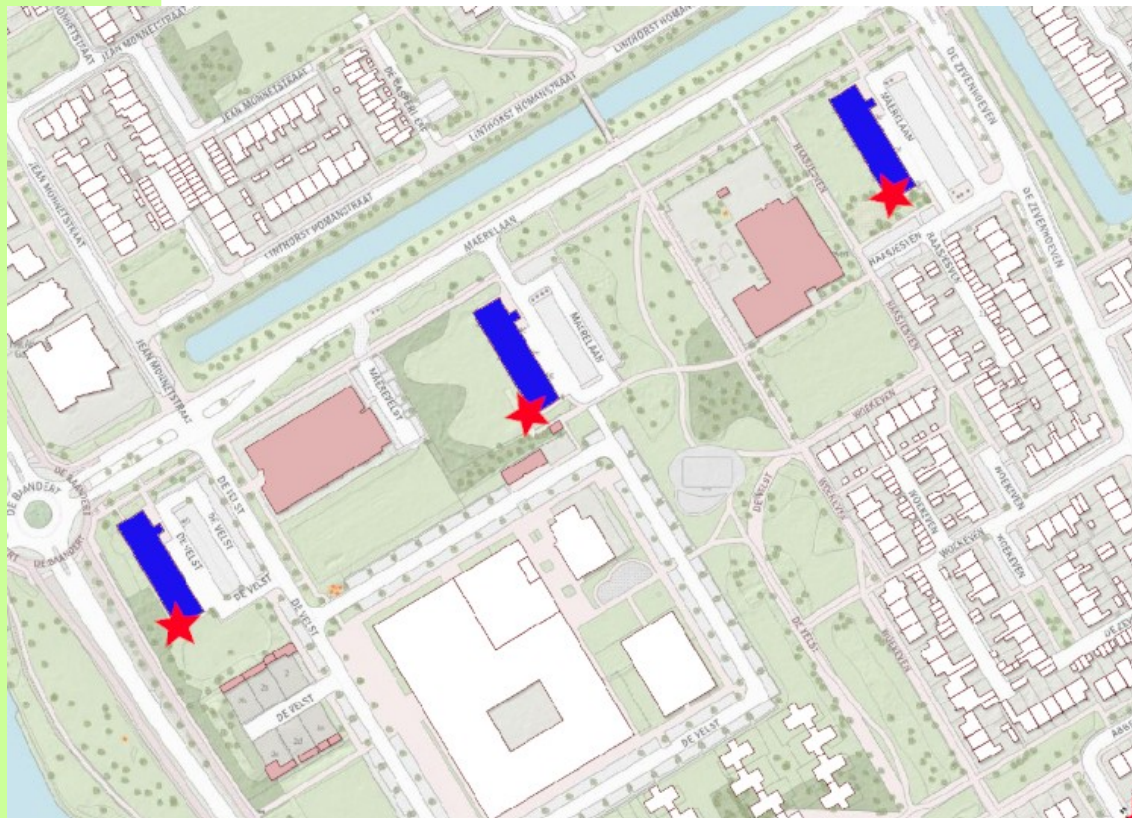
Tijdens de inventarisatie zijn er meerdere gierzwaluwen waargenomen boven de woonwijken. Geen gierzwaluwen zijn gevestigd binnen de planlocatie. Eén verblijf van gierzwaluw is waargenomen buiten de planlocatie in de kopgevel van Woekeven 38.

Waarnemingen gierzwaluw – 21 juni 2021 & 5 juli 2021

Er zijn geen waarnemingen gedaan van invliegende gierzwaluwen binnen de planlocatie.

Inventarisatie vleermuizen (zomerverblijf, kraamverblijf)

Op 31 mei 2021 en 5 juli 2021 zijn inventarisaties uitgevoerd naar het voorkomen van vleermuizen binnen de onderzoekslocatie. De inventarisatie is uitgevoerd met een Pettersson D240x batdetector. De planlocatie is lopend doorkruist. Tijdens de inventarisatie is gekeken naar uitvliegende dieren uit (geschikte) verblijfplaatsen. Een schatting van het aantal dieren is gemaakt. Aanvullend is gelet op aanwezigheid van vaste vliegroutes en essentiële jachtgebieden binnen de invloedssfeer van de geplande ontwikkeling. De onderzoekstijden uit het vleermuisprotocol zijn gevolgd.

Waarnemingen inventarisaties vleermuis op 5 juli 2021. Blauwe selectie met rode sterren geven verblijfplaatsen aan.

Waarnemingen vleermuizen – 31 mei 2021 (zomerverblijf, kraamverblijf)

Tijdens de inventarisatie zijn in de drie flats meerdere verblijfplaatsen waargenomen. In de middelste flat zijn er minimaal 2 verblijfplaatsen van ongeveer zes dieren waargenomen in de scheur aan de achterkant van het gebouw (ter hoogte van de 3e en 5e verdieping). Tevens is er één paarverblijf waargenomen aan de voorkant van de middelste flat. In de andere flats is geen telling verricht, maar zijn wel verblijfplaatsen vastgesteld. In de oostelijke flat zijn waarschijnlijk minimaal 20 gewone dwergvleermuizen gevestigd. Alle verblijfplaatsen zitten achter de isolatieplaten die op de flats zijn gemonteerd. Zeer waarschijnlijk zijn het (deels) kraamverblijven.

Tussen de flats zijn verschillende foerageergebieden waar de gewone dwergvleermuis jaagt. In totaal jagen er zo'n 80 tot 100 dieren. Gelet op het aantal is het een essentieel jachtgebied. Een deel van de dieren komt van de overzijde van de Maerlaan. Aldaar is ook een verblijfplaats waargenomen

Waarnemingen vleermuizen – 5 juli 2021 (zomerverblijf, kraamverblijf)

Tijdens de inventarisatie zijn net zoals de vorige inventarisatie dezelfde verblijven aangetroffen. In de westelijke flat is een verblijf aangetroffen van drie gewone dwergvleermuizen. In de middelste flat zijn wederom zes gewone dwergvleermuizen aangetroffen in de verblijven. De oostelijke flat bevat één verblijf van één gewone dwergvleermuis. Er zijn minstens 50 foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen binnen het plangebied. Vanaf de westelijke flat is waargenomen dat enkele gewone dwergvleermuizen zijn komen aanvliegen vanuit het zuiden.

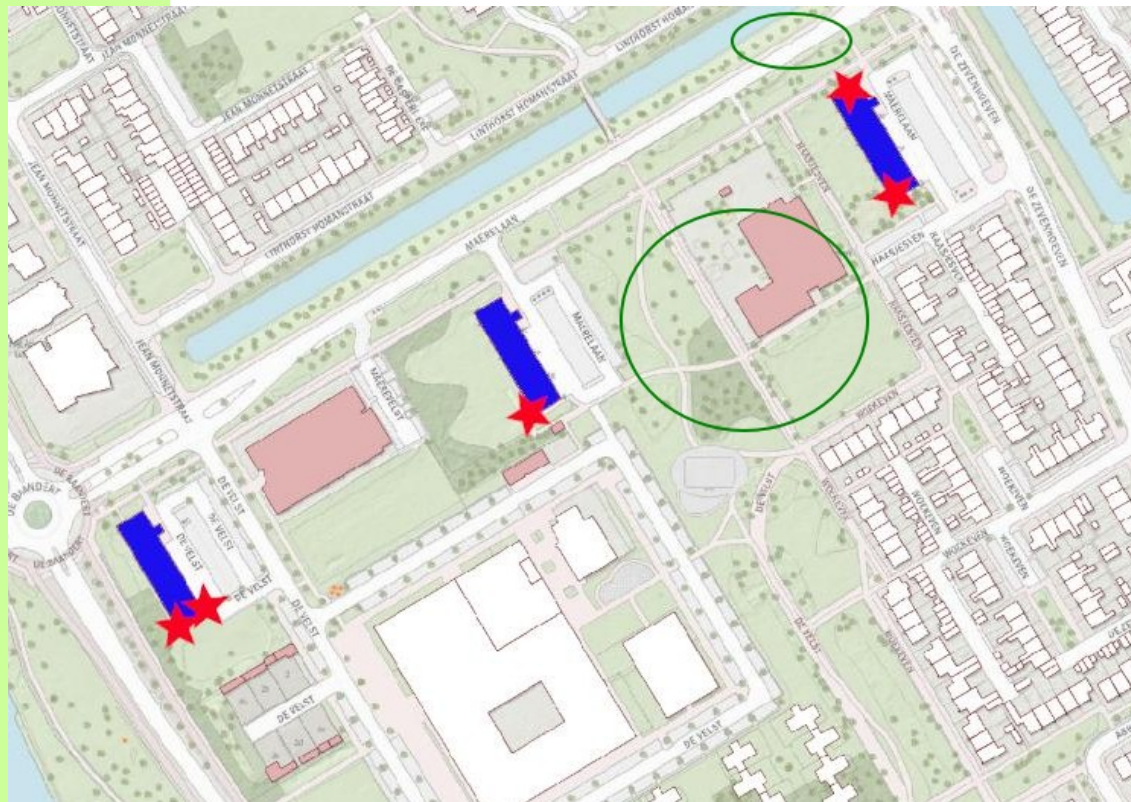
Inventarisatie vleermuizen (paarverblijf, winterverblijf)

Op 25 augustus 2021 en 6 september 2021 zijn inventarisaties uitgevoerd naar het voorkomen paarverblijven en winterverblijven. De inventarisatie is uitgevoerd met een Pattersson D240x batdetector. De planlocatie is lopend doorkruist. Tijdens de avonduren is gezocht naar vleermuizen met social calls. Het mannetje gebruikt deze geluiden om vrouwtjes te verleiden tot de paring. Tijdens de paartijd uitten mannetjes gedurende de hele avond hun lokroep. De inventarisatie van winterverblijven wordt uitgevoerd door rond middernacht te zoeken naar zwermende dieren. Op die manier is redelijk betrouwbaar te inventariseren of er grote winterverblijven in het gebouw aanwezig zijn. De vrouwtjes overwinteren in relatief grote tot zeer grote groepen, mannen kunnen individueel of in kleine groepjes overwinteren. Het winterverblijf van individuele dieren is niet aan te tonen.

Waarnemingen vleermuizen – 25 augustus 2021 (paarverblijf, winterverblijf)

Tijdens het onderzoek is er geen zwermgedrag waargenomen bij de te onderzoeken gebouwen. Om 00:10 uur zijn er ongeveer vijf baltsende gewone vleermuizen waargenomen ten zuiden van het meest westelijke flat. Het aantippen van beide zuidelijke hoekpunten van het gebouw (tegen de isolatiewand) duidt op twee paarverblijfplaatsen.

Aan de zuidelijke zijde van de middelste flat is één gewone dwergvleermuis waargenomen. Deze vleermuis heeft echter geen wanden aangetipt, er is echter een groot ver-

Waarnemingen inventarisaties vleermuis op 25 augustus 2021 en 6 september 2021. Blauwe selectie met rode sterren geven verblijfplaatsen aan. Groene cirkels zijn foerageergebieden.

moeden dat deze vleermuis in de zuidwestelijke hoek van het gebouw is gevestigd, aangezien dit de enige mogelijke locatie zou kunnen zijn van een verblijf.

Het gebied tussen Maerelaan 154-248 en Maerelaan 250-322 en ten noorden van Maerelaan 250-322 is een foerageergebied waargenomen van ongeveer vijf gewone dwergvleermuizen.

Aan de noordzijde van de oostelijke flat zit een gewone dwergvleermuis gevestigd achter de isolatiewand op ongeveer 12 meter hoogte. Ook aan de zuidzijde van dit gebouw zit aan de zuidwestelijke hoekpunt een verblijfplaats van minstens twee gewone dwergvleermuizen op ongeveer 8 meter hoogte. Er is geen zwermgedrag waargenomen.

Waarnemingen vleermuizen – 6 september 2021 (paarverblijf, winterverblijf)

Tijdens de inventarisatie zijn er meerdere foerageergebieden aangetroffen van gewone dwergvleermuizen. Er is geen zwermgedrag waargenomen. Binnen het plangebied zijn er meerdere verblijfplaatsen aangetroffen binnen de drie flats.

- De twee zuidelijke hoekpunten op de westelijke flat
- De zuidoostelijke hoekpunt op de middelste flat
- De noordoostelijke hoekpunt op de oostelijke flat

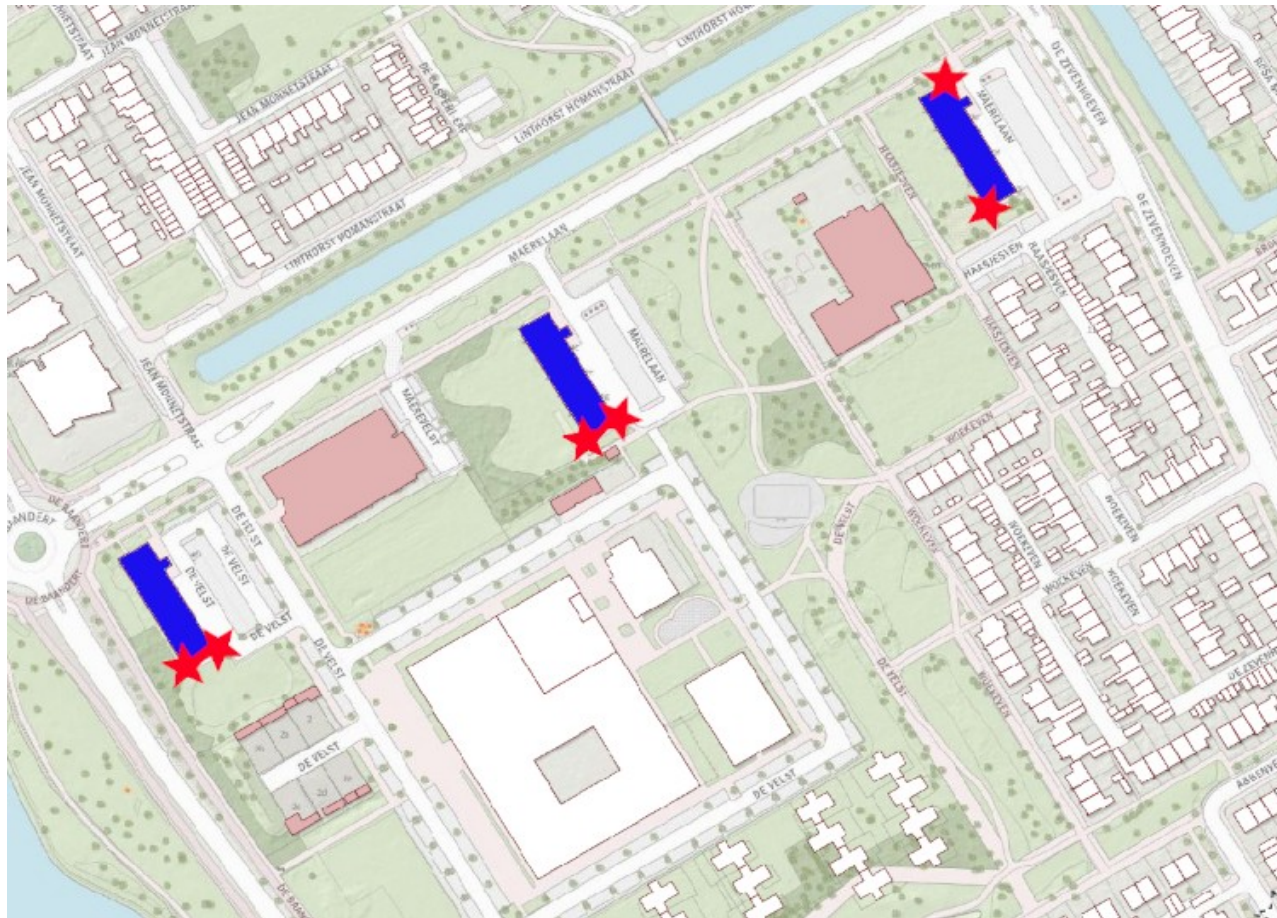
Waarnemingen overige soorten

Wat betreft grondgebonden zoogdieren is een egel en een vos waargenomen. Ook bewoners spreken van een vos en egels in de directe omgeving. Verder zijn er vrij veel zangvogels aangetroffen.

De ransuil is bekend uit de woonwijk ten zuiden van het gebied. De ransuil jaagt regelmatig binnen het plangebied, het is daarmee een essentieel jachtgebied voor de vogels. Aan de Professor ten Doesschatestraat zijn baltsende ransuilen waargenomen (afstand ca. 120 m). Aan de Abbeven is een bekende slaapplek van Ransuilen. Deze locatie ligt op ongeveer 240 m afstand. De homerange van de ransuil is groot. De planlocatie valt binnen het leefgebied van de ransuil en is essentieel voor de soort.

De signalen zijn van dien aard dat er rekening moet worden gehouden met een jachtgebied van de ransuil binnen het plangebied en broedende ransuilen of een roestplaats op korte afstand.

H05 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Aangetroffen (kraam)verblijven van gewone dwergvleermuis binnen de planlocatie.

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden, om de veranderingen te kunnen bereiken. Voor zover plangebieden binnen het Natuurnetwerk, het weidevogelleefgebied, Natura 2000-gebied of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden binnen de analyse getoetst. Voor de Natura 2000-gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken. Door bureau Els & Linde is in het voorjaar en najaar van 2021 een afdoend onderzoek naar vleermuizen en gierzwaluwen binnen de planlocatie uitgevoerd. De analyse beperkt zich tot de effecten op beschermde soorten die tijdens het afdoend onderzoek zijn aangetroffen.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden beschermd. De bescherming geldt ook voor externe factoren; zoals grondwaterstromen en stikstofdepositie. De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de Rode lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen. Binnen de bebouwde kom is de belangrijkste wijziging in de beschermde soorten het vervallen van de bescherming op muurplanten en orchideeën.

Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen is conform het vleermuisprotocol en andere handleidingen voor goede inventarisaties uitgevoerd. Uit de resultaten van het afdoend onderzoek is gebleken dat er zeven (kraam)verblijven zijn aangetroffen binnen het plangebied. Een ontheffing op Wet natuurbescherming is noodzakelijk.

Vogels

Tijdens de inventarisaties naar gierzwaluw zijn er geen verblijfplaatsen aangetroffen. Tijdens de broedperiode kunnen vogels op de platte daken en rondom de woningen broeden. Om verstoring te voorkomen dienen de werkzaamheden buiten om de broedperiode – maart tot en met juli – te starten. Het plangebied ligt binnen het leefgebied van de ransuil. Met de inrichting moet hiermee rekening worden gehouden.

Overige soorten

Binnen de planlocatie zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen of te verwachten door het ontbreken van geschikt habitat. Deze soorten zijn daarom niet binnen de planlocatie te verwachten. Verder wordt gewezen op de zorgplicht voor de overige soorten als egel en algemene broedvogels.

H06 Mitigerende en compenserende maatregelen

Om de functionaliteit van de verblijfplaatsen te garanderen, dienen voorafgaande en na uitvoer van de werkzaamheden, voldoende geschikte (paar)verblijfplaatsen te worden gecreëerd. Volgens de toetsingscriteria van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland dienen voor elke verloren verblijfplaats, vier alternatieve verblijfplaatsen te worden gerealiseerd. De overheid stelt namelijk dat hoe meer alternatieve verblijfplaatsen aanwezig zijn, hoe groter de kans is dat minimaal één alternatieve verblijfplaats geschikt bevonden wordt. Voor de gierzwaluw geldt een factor vijf; dus per gierzwaluwnest vijf alternatieven aanbieden.

Advies voor het onderzochte perceel

Binnen het project zijn zeven verblijven aangetroffen van gewone dwergvleermuis. Concreet betekent dit dat er minstens 28 alternatieve verblijfplaatsen moeten worden aangeboden.

Voor vleermuizen kunnen als tijdelijke maatregel platte kasten worden opgehangen. Voor goed functionerende kasten heeft het bevoegd gezag voorwaarden gesteld in maatvoering. Via Els & Linde techniek kunnen geschikte kasten worden gekocht of gehuurd – deze kasten meten 50 x 100 x 6 cm (h x b x d). Permanente verblijfplaatsen worden bij voorkeur geïntegreerd in de nieuwbouw.

Gewenningstijd

Voordat de (tijdelijke) maatregelen als functioneel worden beschouwd door het bevoegd gezag is een zogenoemde gewenningstijd nodig. Deze is afhankelijk van de aangetroffen soorten en deels van de aard van de verblijfplaats of het aantal dieren.

Vleermuizen	< 10 dieren	3 maanden in de actieve periode
	> 10 dieren	6 maanden in de actieve periode
	paarverblijf	6 maanden (willekeurige periode)

Bij het bevestigen van de verblijfplaatsen en het bepalen van de geschikte plek is het van belang dat vleermuizen een avondzon hebben. De verblijfplaatsen moeten binnen 200 meter geplaatst worden. Bij het zoeken van geschikte locaties en de keuze van de soort voorziening kan een ecooloog van Els & Linde adviseren.

Ransuil

Het gebied ligt binnen het leefgebied van de ransuil, dat betekent dat bij de inrichting van het gebied rekening moet worden gehouden met de soort. De inrichting mag geen negatief effect veroorzaken op het voedselgebied van de ransuil.

Ecologisch werkprotocol

Om zorg te dragen voor een juiste uitvoering wordt geadviseerd te werken met een ecologisch werkprotocol en de planning af te stemmen op een juiste mitigatie. Het ecologisch werkprotocol beschrijft de werkwijze die moet worden gevolgd om schade aan de natuurwaarden te voorkomen. Het protocol geeft tevens de volgorde van werken en de wijze van uitvoering van de werkzaamheden aan. Deze aanwijzingen zijn dwingend. Door met een ecologisch werkprotocol te werken is geen ontheffing nodig voor gierzwa-

luw. Voor vleermuizen en andere internationaal beschermde soorten is altijd een ontheffing nodig.

Zorgplicht

Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf het werkgebied kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecooloog - in veiligheid te worden gebracht en buiten het werkgebied te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhopen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten het werkterrein intact te worden gelaten.

Eventueel noodzakelijk kap moet buiten de kwetsbare periode (winter) worden uitgevoerd en voorafgaand aan de kap (of het anderszins vrijstellen van een werkplek) is het verstandig een ecooloog te laten beoordelen of effecten zijn te verwachten en eventueel maatregelen te (laten) nemen om die effecten te verminderen.

In de nieuwe Omgevingswet zijn enkele wijzigingen opgenomen die zijn weerslag hebben op het ecologisch onderzoek. De belangrijkste wijziging is de doorlooptijd c.q. houdbaarheid van een rapport dat is gesteld op 2 jaar voor alle onderzoeken. Verder is de zorgplicht aangescherpt. Het zal zich nog moeten uitkristaliseren, maar het lijkt er op dat ook algemene soorten geïnventariseerd moeten worden (het simpel vaststellen dat ze niet zijn uit te sluiten is niet genoeg). Niet duidelijk is hoe intensief dat onderzoek moet zijn. Vooralsnog zullen we in een aanvullend onderzoek ook nadrukkelijk deze soorten benoemen.

H07 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Voor de planlocatie De Velst III te Heemskerk worden ontwikkelingen voorbereid. Voor de ruimtelijke plannen is door bureau Els en Linde in het voorjaar en najaar van 2021 een afdoend onderzoek naar de vleermuizen en gierzwaluw uitgevoerd.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van het afdoend onderzoek is gebleken dat er zeven (kraam)verblijven zijn aangetroffen van gewone dwergvleermuis. Er zijn geen verblijven aanwezig van gierzwaluw.

Tijdens de broedperiode kunnen vogels op de platte daken en rondom de woningen broeden. Om verstoring te voorkomen dienen de werkzaamheden buiten om de broedperiode – maart tot en met juli – te starten. Om zorg te dragen voor een juiste uitvoering wordt geadviseerd te werken met een ecologisch werkprotocol.

Voorafgaande en tijdens de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de aanwezige soorten die vallen onder het zorgbeginsel van de Wet natuurbescherming. Aangetroffen dieren die niet uit zichzelf het werkgebied kunnen verlaten, dienen in veiligheid te worden gebracht en buiten het werkgebied te worden uitgezet, in vergelijkbaar geschikt habitat in de omgeving. Schuil- en overwinteringsplekken zoals bladhopen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op overwinterende en of schuilende dieren.

Beschermde gebieden

De werkzaamheden en de veranderde omgeving zullen geen significant effect veroorzaken op de beschermde natuurgebieden.

Noodzakelijke ontheffing c.q. vergunning

Voor de ruimtelijke plannen is een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. In verband met de aanwezigheid van zeven verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, moeten er minimaal 28 alternatieve verblijfplaatsen worden aangeboden.

- BIJ12. (2017). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis.
- BIJ12. (2017). Kennisdocument Gierzwaluw.
- Dietz, Chr., O. von Helversen & D. Nill (2012) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Triton Natuur
- Kapteyn, K. (1995) Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co, Haarlem.
- Simon, M., S. Hüttenbügel & J. Smit-Viergutz (2004) Ökologie und Schutz von Fledermäusen in Dörfern und Städten. Bundesamt für Naturschutz, Bonn.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (december 2014). Soortenstandaard gewone dwergvleermuis
- Hustings, M.F.H., Kwak, R.G.M., Opdam, P.F.M., Reijnen, M.J.S.M., (1985). Vogelinventarisatie. Achtergronden, Richtlijnen en Verslaglegging. Natuur beheer in Nederland Deel 3
- Hoozeboom, D.M., F. Visbeen, J. Wondergem, W. Ruitenbeek (2014) Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren. NOZOS, Landschap Noord-Holland.
- Kaag, K. (2012) Vlinders van Duin tot Dijk. De dagvlinders van Noord-Holland 2000-2009. Vlinderstichting, Landschap Noord-Holland.
- Martinez, J.A. & I. Zuberogoitia (2004) Habitat preferences for Long-eared Owls *Asio otus* and Little Owls *Athene noctua* in semi-arid environments at three spatial scales. *Bird Study* 51: 163-169
- Mebs, Th. & W. Scherzinger (2000) Uilen van Europa. Tirion Natuur.
- Riet, B. van, H. van der Goes, Th. Baas, C. van den Tempel, W. Menkveld & F. Visbeen (2014) Atlas van de Noord-Hollandse flora. Landschap Noord-Holland.
- Scharringa, C.J.G., W. Ruitenbeek & P.J. Zomerdijs (2010) Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. SVN, Landschap Noord-Holland.
- waarneming.nl